

UR BERGET

Konsthallen Artipelag är ett av arkitekten Johan Nyréns sista verk. Ett stort stycke arkitektur som växer ur skärgårdsnaturen på en klippa på Värmdölandet. Projektet har bland annat handlat om att anpassa det stora programmet med konsthall, artbox och restaurang till den platsen.

TEXT **BENGT ISLING** LANDSKAPSARKITEKT LAR/MSA FOTO **CHARLIE BENNET**

Det bygger på en donation från Björn Jakobson, grundare och ägare av Babybjörn. Björns tanke är att bjuda tillbaka för alla besök på vackra platser världen runt, som han gjort på sina affärsresor. Det är hans kärlek till skärgården och konstintresset som har fött idén om konsthallen som kombineras med restaurang och hotell.

I Artipelag ska natur och kultur vävas samman till en helhetsupplevelse för besökare från när och fjärran. Björn har ett genuint intresse för platsens sten och berg, som det gällde för oss på arkitektkontoret att ta tillvara.

Det var Björns idé att spara ut klip-

pan i restaurangen, som också syns i toaletterna en våning ned. Berget finns även kvar i ett rum under konsthallen i byggnadens nordvästra hörn som har utsikt över Baggensfjärden.

Genomgående är golven i byggnaden av slipad betong men det ligger Norrvangekalksten i matsalens paviljonger och i trapporna. På toaletterna ligger finslipad Nero Assoluto Z.

BERGET ÄR ÄVEN närvarande på byggnadens båda entréplatser. På den övre entréplatsen finns en klippa ursparad i den platsgjutna ytan. Den nedre entrén, där de karaktäristiska gångbryggorna

landar, avgränsas på ena sidan av berg med en slät sprängkant. På andra sidan ligger utvalda stenar i slänten upp mot uteserveringen.

Mycket berg har sprängts bort för att få byggnaden att passa in i naturen. Ur schaktmassorna har sten sorterats för olika användningar.

SORTERAD SPRÄNGSTEN används i en glacismur som avgränsar lastgården. Stora block ramar in parkeringsplatserna. Konsthallens tak har panoramautsikt. Där finns även en leklabyrint av moränblock och där kan man skåda stjärnor nattetid. ■

FOTO: ROBERT STRANGE

Toalettgolv av finslipad Nero Assoluto Z. Stora homogena handfat i samma material med polerad översida och råkilade sidor. I bakgrunden syns undre delen av berget som sticker upp i restaurangen. Berget är borrat med tät söm.

FOTO: ROBERT STRANGE

Den ljusa och välkomnande entréhallen med utsikt över trädtopparna och Baggensfjärden. Trappa av normalslipad Norrvangekalksten.

I restaurangen sticker ett stycke urberg upp, slipat av istid och Östersjöns vågor.

FOTO: ROBERT STRANGE

Skifferplattor ligger på terrasser kring byggnaden och som gångstråk på taket.

Projekt Artipelag, Hålludden, Värmdö.

Byggherre Artipelag AB.

Arkitekt Nyrens Arkitektkontor AB genom Johan Nyren (ansvarig), Lukas Thiel (handläggare). **Medarbetare:** Staffan Hillberg, Peter Karlsson, Viktor Kjellberg, Måns Kärnekull, Karin Nyren, Fabian Pyk, Oscar Pyk, Haldur Rohtla, Ebba Sjö Dahl, Gunilla Stenberg, Carolina Wikström och Mårten Ubbe.

Landskapsarkitekt Nyrens Arkitektkontor AB genom Bengt Isling (ansvarig) och Daniel Ericsson (handläggare).

Projektering FRAM arkitekter AB genom Dubravka Vujadinovic (ansvarig), Karin Lundberg (handläggare) och Karin Gärdenäs.

Entreprenör Peab Sverige AB.

Stenleverantörer Naturstenskompaniet AB, Ölandssten, Nero Impala, Nero Assoluto Z och Kashmir White. Slite stenhuggeri AB, Norrvange kalksten.